

Skemat e koordinimit në mes të MF-së dhe ministrive të linjës - rasti i Sllovenisë

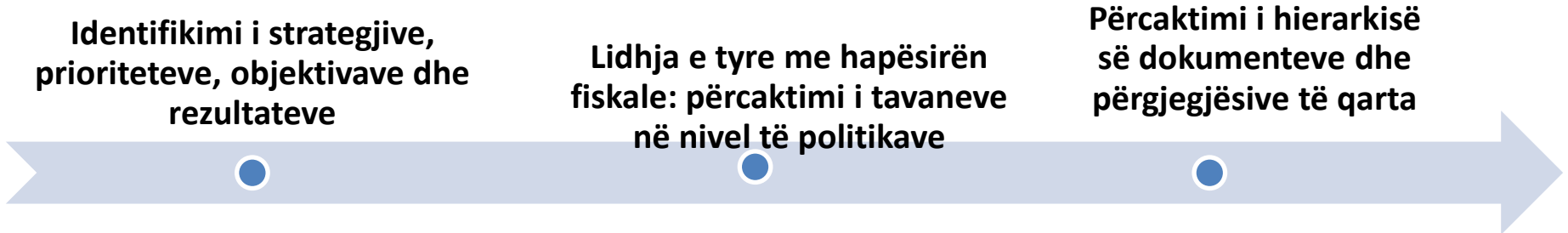
Saša Jazbec, CEF EAG

RENDI I DITËS

- “Hierarkia” e ministrive të linjës (horizontale dhe vertikale)
- Koordinimi i rregullt (ministra e linjës-dokumentet e përgatitura dhe takimet e rregullta vjetore)
- Koordinimi specifik (Programi Kombëtar i Reformës, përgatitja e buxhetit të shtetit)
- Konkluzionet dhe rruga përpara

Hapat dhe mjetet e planifikimit të zhvillimit strategjik

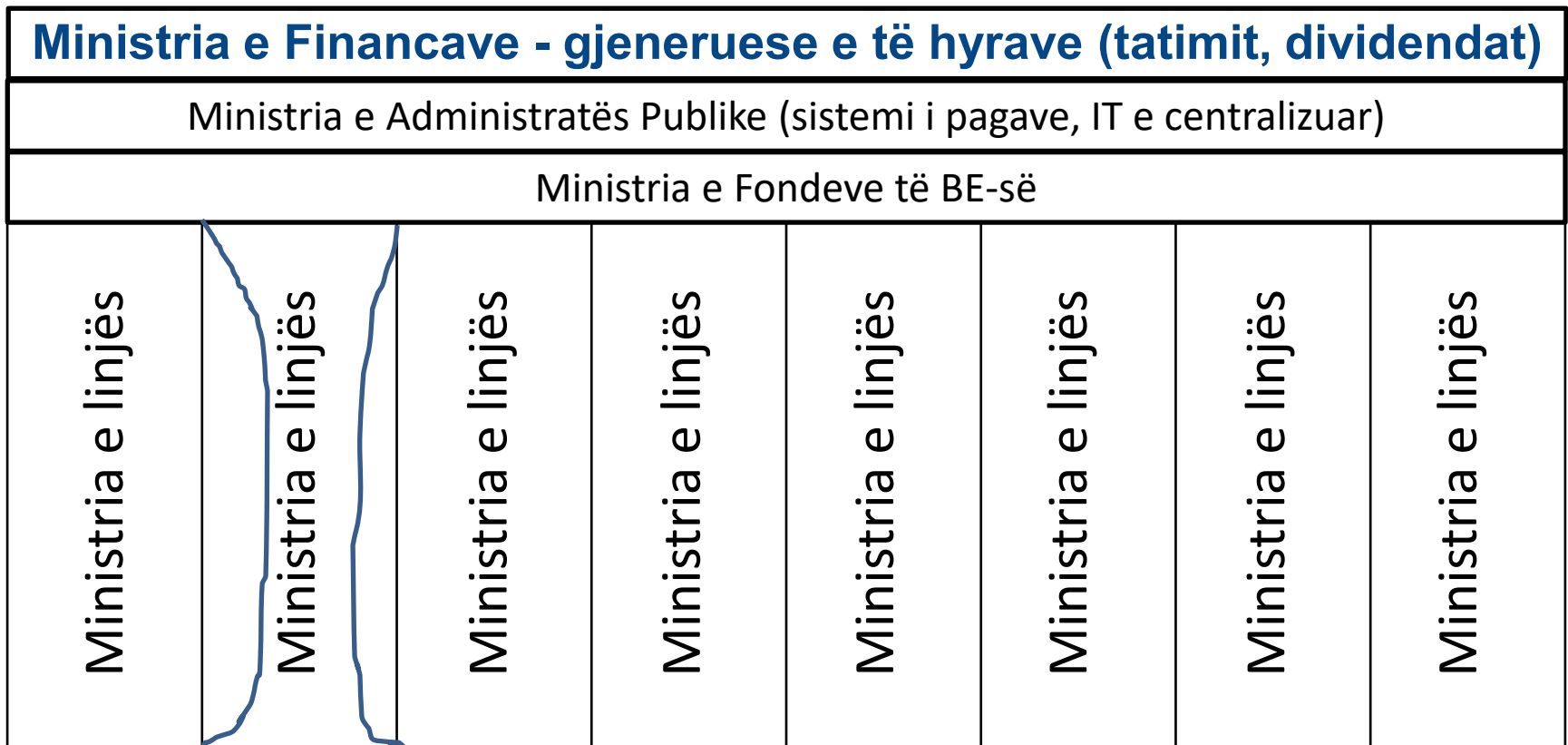
Veglat:

- Rregullat fiskale
- Strategjia afatmesme fiskale
- Korniza afatmesme buxhetore
- Shqyrtimet e shpenzimeve
- **Buxhetimi i programeve**
- **Buxhetimi i orientuar në rezultate**

“Hierarkia” e ministrive të linjës

ML-të "horizontale" kundrejt "vertikale"

KOORDINIMI I RREGULLT

- Për të gjitha dokumentet e hartuara nga ministritë e linjës (akte, dekrete, rregullore,...), nevojitet një opinion me shkrim i MF-së (zakonisht i departamentit të buxhetit, e po ashtu edhe i departamenteve të tjera të MF-së)
- Nëse opinioni është negativ, ekipet e ekspertëve nga ML dhe MF takohen dhe përpiqen të gjejnë një zgjidhje/kompromis
- Kur është pozitiv, dokumenti hyn në procedurën e qeverisë:
- Takime të rregullta javore të dy komisioneve qeveritare (në nivel të sekretarëve shtetërorë) ku diskutohen dokumentet
- Seanca e rregullt javore e qeverisë: miratohen dokumentet e nivelit qeveritar, miratohen dokumentet e nivelit të parlamentit dhe dërgohen në parlament

KOORDINIMI I RREGULLT

- Në vitin 2015, filloi të aplikohet koordinim i ri i rregullt nga MF
- Dy deri tri herë në vit, të gjithë drejtorët e financave të ML-ve mblidhen në DG Buxheti për të diskutuar tema të hapura dhe të përbashkëta në lidhje me zbatimin e buxhetit të shtetit, procedurat e semestrit të BE-së, çdo gjë e re që paraqitet
- Rendi i ditës përgatitet nga MF me mundësi që ML-të të shtojnë pika të tjera
- Një praktikë e pranuar mirë pasi ML-të përballen me sfida dhe dilema të ngjashme
- Jo e dobishme vetëm nga këndvështrimi i ekspertit, jashtëzakonisht e dobishme edhe nga këndvështrimi njerëzor

Pikat e rendit të ditës së takimit të Drejtorëve të financave/DG Buxheti

- Gjendja aktuale e ekzekutimit të buxhetit të shtetit
- Përgatitja e planeve financiare të ML-ve - Pyetjet më të shpeshta (FAQ)
- Vlerësimi i rezultatit vjetor në raportin e gjysmë vjetorit
- Përgatitja e dokumentacionit të investimeve për projektet e financuara nga buxheti i shtetit
- Buxhetimi i bazuar në performancë - si të përcaktohen qëllimet dhe KPI-të
- Si të jetojmë me rregullën fiskale dhe çfarë do të thotë ajo për ne?
- Të ardhurat/ shpenzimet e destinuara dhe bartjet në fund të vitit në kontekstin e tavaneve të shpenzimeve

KOORDINIMI I RREGULLT

- Në vitin 2018, filloi të aplikohet koordinim i ri i rregullt nga MF
- Çdo dy muaj, sekretarët e shtetit mblidhen në ministri të ndryshme të linjës për të diskutuar tema të hapura dhe të përbashkëta lidhur me ekzekutimin e buxhetit të shtetit, pengesat e konsumimit të fondeve të BE-së, procedurat e semestrit të BE-së, çdo gjë tjetër të re që paraqitet
- Rendi i ditës përgatitet nga ML përgjegjëse për organizimin, ML-të e tjera sugjerojnë pika të tjera shitesë të kohëve të fundit
- Një praktikë e pranuar mirë pasi ML-të përballen me sfida dhe dilema të ngjashme
- E dobishme jo vetëm nga këndvështrimi i substancës, jashtëzakonisht e dobishme edhe nga këndvështrimi njerëzor
- Një katalizator i shkëlqyeshëm për raste të ndryshme (posaçërisht nëse komunikimi adresohet drejtpërdrejt)

KOORDINIMI I RREGULLT

- Mos harroni dy grupe të rëndësishme të synuara:
 - Gazetarët
 - Publiku i përgjithshëm
- Ata nuk janë pjesë e procesit të koordinimit, por duhet të jenë të informuar për rezultatin dhe përmbajtjen e procesit të koordinimit, veçanërisht në fushën e reformave strukturore dhe ndryshimeve të politikave ekonomike.

KOORDINIMI SPECIFIK

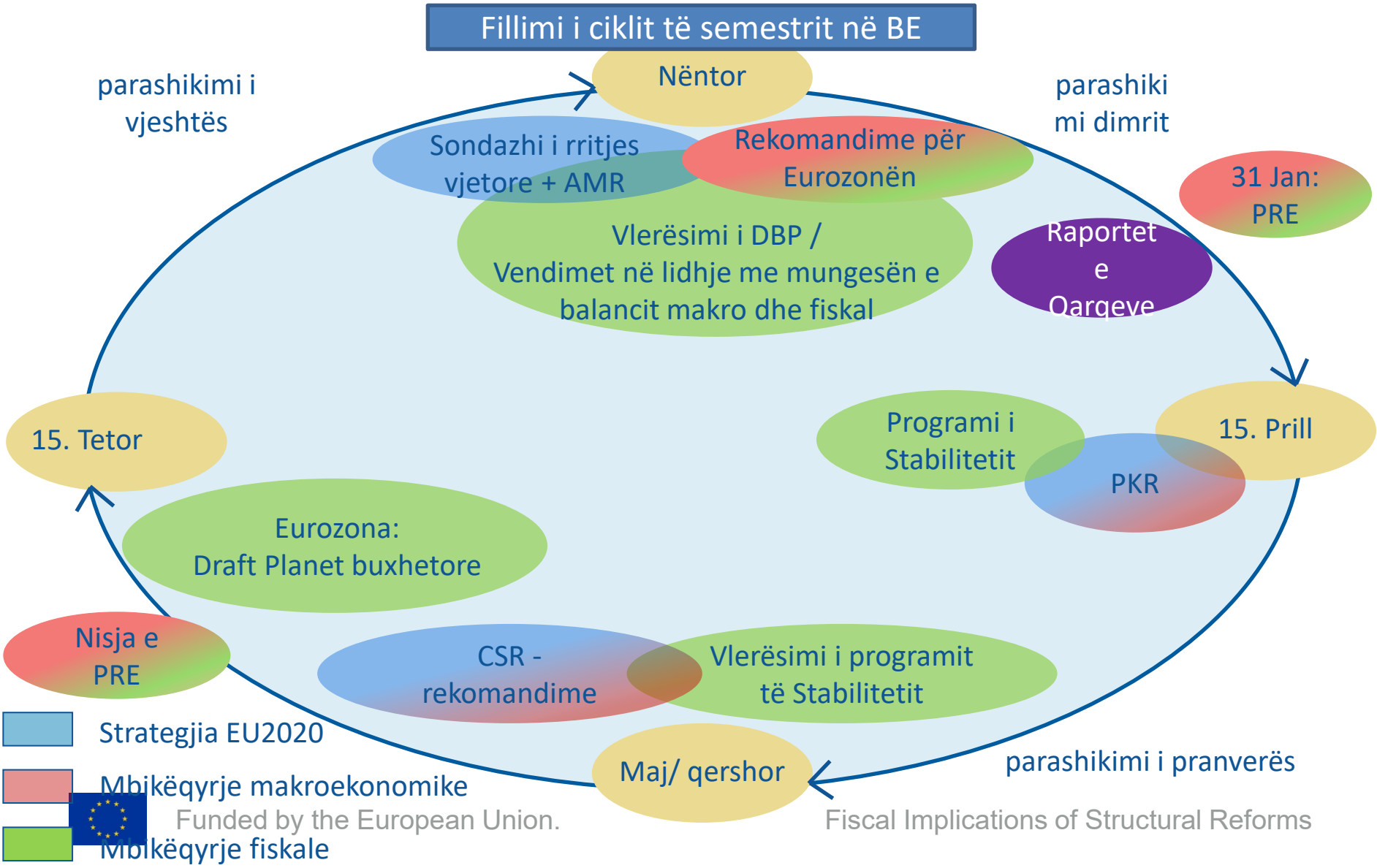
- Për dokumente/ raste specifike, formohen grupe punuese në nivel ekspertësh
- Strategjia Sllovene e Zhvillimit 2030 dhe Programi Shtetëror i Politikave Zhvillimore: bashkëpunim i ngushtë i të gjitha ML-ve
- Takime bilaterale
- Draft dokumenti u dërgohet ML-ve, përsëritet disa herë
- Miratohet nga qeveria

KOORDINIMI SPECIFIK

- Për dokumente/ raste specifike, formohen grupe punuese në nivel ekspertësh
- Programi Kombëtar i Reformës (PRE në rastin tuaj): kontributet me shkrim nga ML-të në MF - thjeshtësimi
- Takime bilaterale nëse është e nevojshme
- Draft dokumenti u kthehet prapa ML-ve (kjo përsëritet aq sa është e nevojshme)
- Roli i partnerëve socialë dhe parlamentit
- Miratuar nga qeveria dhe dërguar në KE
- Shifrat e Programit të Stabilitetit që rrjedhin nga PKR, treguesit makro dhe objektivat/ kërkesat fiskale (jo aq shumë koordinim, shifrat pothuajse nuk negocohen!)

Procesi dhe koordinimi i politikës ekonomike dhe fiskale në nivel të BE-së

KOORDINIMI SPECIFIK

- Korniza fiskale e derivuar nga PKR dhe PS vepron si mbështetëse për kornizën e buxhetit të shtetit
- draftet e kufijve për ML-të përgatiten nga MF në bazë të detyrimeve të ditura ligjore (pagat, pagesat e interesit, kontributi i BE-së, transferet sociale, transferi në fondin e pensioneve) dhe prioritetet e qeverisë
- Bisedimet dypalëshe në nivel ministror ndërmjet MF-së dhe ML-ve

Negociatat ~~koordinuese~~ dypalëshe

- **Negociatat në mes të MF-së dhe ministrive: menaxhimi i koordinimit dhe vendimet e konsultimit**
- **Vendimet buxhetore të marra ndërmjet përdorimeve konkurruese**
- **Koordinimi brenda ministrisë: drejtori të ndryshme që garojnë për fonde**
- **Specifikimi i qëllimeve: rëndësia e qëllimeve në kohë?**
- **Vlerësimi i rezultateve - pasojat?**

Koordinimi përfundimtar dhe miratimi i buxhetit

- Koordinimi përfundimtar dhe vendimi nga Qeveria
- Prezantimi i propozimit të buxhetit para organeve përkatëse parlamentare nga ML-të dhe MF
- Miratimi i buxhetit

Ekzekutimi i buxhetit - rialokimet

- Fleksibiliteti në ekzekutimin e buxhetit sigurohet nga mekanizmat që i mundësojnë ekzekutivit të përshtat shpenzimet brenda vitit pa iu drejtuar parlamentit
- ML-të dhe MF mund të rialokojnë ndarjet buxhetore ndërmjet programeve
- Qeveria - në mes të politikave
- A është ky ende koordinim?

Përfundimet (koordinimi dhe bashkëpunimi)

- sfida kryesore: "Bilanci i buxhetit" është problem i MF-së, nuk ka pronësi nga ML-të
- mungon: vetëdijesimi nëse gjejmë përdorime më pak racionale të parave publike, do të ketë më shumë për të shpenzuar
- proces i vazhdueshëm
- çelës për sukses
- kurrë nuk ka tepër

Rruga përpara - si të adresohen sfidat e zbuluara të mungesës së pronësisë, vetëdijes, kapaciteteve?

- Përgatitni një punëtori!
- Ftoni aktorët kryesorë: ministrat, koordinatorët e PRE-së, përfaqësuesit e ML-ve
- prezantoni CSR-të më të fundit për vendin tuaj
- pyesni ministrat për masat përkatëse për të adresuar CSR-të
- kërkoni nga përfaqësuesit e ML-ve të strukturojnë këto masa dhe të caktojnë kostot e tyre
- prezantoni hapësirën fiskale për vitin e ardhshëm
- simuloni seancën e qeverisë për buxhet ku ministrat 'luftojnë' për fonde për masat e propozuara →
- Në këtë mënyrë, ju adresoni të gjitha sfidat e identifikuara.

Rruga përpara

- Bëjeni këtë praktikë të rregullt vjetore.
- Bëjeni atë të detyrueshme për çdo qeveri të re në detyrë, në mënyrë që të adresoni rrezikun e vazhdimësisë dhe për të minimizuar rrezikun e mungesës së aktiviteteve para dhe pas zgjedhjeve.
- Njeriu i arsyeshëm i përshtatet botës; njeriu i paarsyeshëm ia përshtat botën vetes. Prandaj, i gjithë progresi varet nga njeriu i paarsyeshëm”
(G.B. Shaw)

Rruga përpara

- Koordinimi dhe bashkëpunimi janë përbërësit kryesorë për sukses ... jo vetëm në politikën ekonomike dhe fiskale, por pak a shumë në të gjitha fushat e jetës.

